

**A BÁN ÉS KARIKA ÜGYVÉDI TÁRSULÁS
2013. OKTÓBERI JOGI HÍRLEVELE**

A FELELŐSSÉG-ÁTVITELI RENDELKEZÉSEK BEMUTATÁSA FIGYELELMMEL A 2014. MÁRCIUS 15. NAPJÁN HATÁLYBA LÉPŐ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV („ÚJ PTK.”) RENDELKEZÉSEIRE

A gazdasági társaságok tartozásaiért elsősorban a társaság felel saját vagyonával, bizonyos esetekben azonban a társaság tartozásaiért a tagok, illetve a vezető tisztségviselők is felelőssé tehetőek. A tagok, illetve a vezető tisztségviselők felelősségre vonását megalapozó speciális rendelkezések összességét nevezzük röviden felelősség-átvitelnek.

A felelősség-átviteli szabályok kiemelkedő jelentőségűek a hitelezők számára, ugyanis lehetővé teszik, hogy a hitelezők igényeiket a társaság tagjaival, illetve vezető tisztségviselőivel szemben, azok teljes vagyonára érvényesítsék, mintegy kiszélesítve azt az adósi kört, akikkel szemben a hitelezők követelésük behajtása érdekében felléphetnek.

Jelen hírlevelünkkel tisztelt Partnereinknek a felelősség-átvitel jelenleg hatályos és az Új Ptk.-val bevezetésre kerülő új rendelkezéseit mutatjuk be.

I. A felelősség-átvitel jelentősége az egyes társasági formáknál

A közkereseti társaság („kkt.”) és a betéti társaság („bt.”) esetében a társaság által ki nem elégített hitelezői igényekért a tagok, illetve a beltág mögöttes felelőssége nyújt védelmet a hitelezők számára arra az esetre, ha a társaság a tartozásait nem tudja megfizetni. A mögöttes felelősség lehetővé teszi a társaság és a mögöttesen felelős személyek együttes perlését és marasztalását, azzal a korlátozással, hogy a mögöttesen felelős személy feltételes helytállási kötelezettsége akkor nyílik meg, amikor bizonyossá válik, hogy a társaság vagyona a követelést nem fedezi.

A korlátolt felelősségű társaság („kft.”) és a részvénytársaság („rt.”) esetében a tagok elsődleges kötelezettsége arra terjed ki, hogy a társaság törzstőkéjéből, alaptőkéjéből arányos részesedésüknek megfelelő vagyoni hozzájárulást a társaság rendelkezésére bocsássák. A tagok, részvényesek a társaság tartozásaiért főszabály szerint nem felelnek, ezért a felelősség-átvitel a hitelezők jogainak és törvényes érdeknek védelme érdekében elsősorban e társasági formáknál kiemelkedő jelentőségű.

II. Az egyes felelősség-átviteli esetek

A hatályos felelősség-átvitelt szabályozó rendelkezések közös jellemzője, hogy arra az esetre állapítanak meg tagi, illetve vezető

tisztségviselői felelősséget megalapozó szabályokat, ha a jogutód nélkül megszűnő társasággal szemben kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn.

II.1. A saját korlátolt felelősségével, illetve a társaság elkülönült jogi személyiségével visszaélő tag felelőssége

A saját korlátolt felelősségével, illetve a társaság elkülönült jogi személyiségével visszaélő tag, tagok a társaság tartozásaiért korlátlan és egyetemleges felelősséggel kötelesek helytállni. E felelősség alapján a tag helytállási kötelezettsége nemcsak a társaság megszűnésekor a felosztott társasági vagyomból őt illető rész erejéig áll fenn, hanem a felelősség teljes magánvagyonára is kiterjed, a hitelező pedig választása szerint bármelyik taggal vagy mindegyik taggal szemben felléphet a teljes követelés érvényesítése érdekében.

A tagok felelőssége különösen akkor állapítható meg, ha a társaság vagyonával sajátjukként rendelkeztek, a társasági vagyont saját vagy más személyek javára úgy csökkentették, hogy tudták, illetve az általában elvárható gondosság tanúsítása esetén tudniuk kellett volna, hogy ezáltal a társaság a kötelezettségeit harmadik személyek részére nem lesz képes teljesíteni, illetve az apport értékét tudomásuk ellenére a szolgáltatáskori értéket meghaladó értékkel fogadták el.

II.2. A minősített többséget biztosító befolyást szerző tag felelőssége

A hitelező a felszámolási eljárás, illetve a társaság jogutód nélküli megszűnését követően kérheti a minősített többséget biztosító befolyást szerző tag korlátlan és egyetemleges felelősségének megállapítását a tag által az adós társaság felé érvényesített hátrányos üzletpolitikára figyelemmel. A felszámolási eljárás lezárását követően pedig, amikor már pontosan tudható, hogy a hitelezőnek mekkora összegű követelése nem térült meg, a hitelező a követelés érvényesítése érdekében marasztalásra irányuló keresetet terjeszthet elő.

II.3. A társaság vezető tisztségviselőjének a fizetésektelenséget fenyegető helyzet bekövetkeztét követően folytatott, hitelezői érdekeket sértő gazdálkodásért való felelőssége

Bármely hitelező kérheti annak megállapítását, hogy azok, akik a társaság vezető tisztségviselői voltak a kénysztörlesztés elrendelését megelőző három év időszakában, a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal csökkent a társaság vagyona, vagy megghiúsították a hitelezők követeléseinek kielégítését, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A hitelező kérheti a vezető tisztségviselő kötelezését a meg nem térült követelésének kiegyenlítésére is.

A társaság kénysztörlesztésére egyrészt a törvényességi felügyeleti eljárásban szankcióként, másrészt a jogszabályokban foglalt rendelkezés alapján (pl.: ha a társaság 3 éven belül nem fejezte be a végelszámolást) kerülhet sor.

A vezető tisztségviselő csak akkor mentesül felelőssége alól, ha bizonyítja, hogy a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a társaság legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

II.4. A vagyoni hányadát átruházó tag felelőssége

Bármely hitelező keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását is, hogy a kénysztörlesztési eljárás megindulását megelőző három éven belül részesezését átruházó, többségi befolyással

rendelkező volt tag, részvényes korlátlanul felel a társaság ki nem elégített tartozásaiért.

A tag akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kénysztörlesztés megindítása nem az ő mulasztásának következménye.

II.5. Keresetindítási határidő

A II.1. pont szerinti kereset az elévülési határidőn belül, a II.2., II.3. és II.4. pont szerinti megállapítási pereknél a kereset a felszámolási eljárás, illetve a társaság jogutód nélküli megszűnését, valamint a kénysztörlesztési eljárás jogerős lezárását követő 90 napon belül terjeszthető elő, a határidő elmulasztása jogvesztéssel jár, így az igény a határidőt követően többé bírósági úton nem érvényesíthető.

III. Felelősség-átvitel az Új Ptk.-ban

III.1. Az Új Ptk. rendelkezéseinek alkalmazása

Az Új Ptk. hatálybalépésével a felelősség-átvitel jogszabályi háttere megváltozik. A hatálybalépést megelőzően keletkezett tényeken alapuló felelősség-átvitelre továbbra is a fentiekben ismertetett rendelkezések lesznek irányadóak, az azt követően keletkezett tényeken alapuló felelősség-átviteli esetekben viszont már az Új Ptk.-t kell alkalmazni, amely egyrészt megtartja a korábbi szabályokat, másrészt azonban az alábbi új rendelkezéseket is bevezeti.

III.2. Védelem az adós társaság működése során

2014. március 15. napjától a tag és a társaság, illetve a vezető tisztségviselő és a társaság a károkozásért egyetemlegesen tartozik helytállni.

Különbség a tag és a vezető tisztségviselő egyetemleges felelőssége között abban van, hogy a tag csak szándékos, míg a vezető tisztségviselő szándékos és gondatlan károkozás esetén is felel. Mindkét esetben feltétel azonban, hogy a károkozás a tag, illetve a vezető tisztségviselő tagsági, illetve vezető tisztségviselői jogviszonyával összefüggésben történjen.

E rendelkezés a korábbi szabályokhoz képest jelentős szigorítást jelent, ugyanis lehetővé teszi a tag és a társaság, illetve a vezető tisztségviselő és a társaság együttes perlését.

Mivel ilyen felelősségi szabályt eddigi jogunk nem tartalmazott, a tag, illetve vezető

tisztségviselő felelősségének pontos terjedelmét a 2014. március 15. napját követően kialakuló bírói gyakorlat fogja konkretizálni.

III.3. Védelem a társaság jogutód nélküli megszűnésekor

Szintén új rendelkezés az Új Ptk.-ban az uralkodó tag felelőssége a vállalatcsoport valamely ellenőrzött tagjának felszámolása esetére.

A felelősség megállapításának feltétele, hogy elismert vállalatcsoport álljon fenn az uralkodó tag és az ellenőrzött társaságok között, amelyről akkor beszélhetünk, ha az összevont, konszolidált éves beszámoló készítésére kötelezett, legalább egy uralkodó tag és legalább három, az uralkodó tag által ellenőrzött tag a köztük létrejött uralmi szerződésben

meghatározott, egységes üzletpolitika szerint együttműködik.

A helytállás alóli mentesüléshez az uralkodó tagnak azt kell bizonyítania, hogy az ellenőrzött tag fizetéseképtelensége nem a vállalatcsoport egységes üzletpolitikája következtében következett be.

IV. Összegzés

A jelenlegi és az Új Ptk. által 2014. március 15. napjától bevezetendő új felelősség-átviteli rendelkezések védik és hozzásegítik a hitelezőket ahhoz, hogy igényeik biztosabb kielégítést nyerhessenek. Mindezekre tekintettel fontosnak tartjuk, hogy tisztelt Partnereinek ismerjék és tartsák szem előtt a felelősség-átviteli rendelkezéseket.

A fenti összefoglaló a figyelemfelkeltést szolgálja és nem tekinthető jogi tanácsadásnak. Kérjük, hogy konkrét kérdése esetén forduljon bizalommal irodánk szakembereihez.

Bán és Karika Ügyvédi Társulás
1117 Budapest, Alíz u. 1.
Office Garden B. ép. 3. em.
Tel.: + 36 1 501 5360
Fax: + 36 1 501 5361
E-mail: office@ban-karika.hu
Web: www.ban-karika.hu

Szakmai partnereink:



The international legal network

